

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp:	Instemming RES 1.0 NHN
Zaaknummer:	9133187
Commissie:	8 juni 2021.
Raadsvoorstel:	20 april 2021,
Portefeuillehouder:	E. Heutink-Wenderich
Programma:	6: Milieu
Karakter:	Besluitvormend
Bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> - Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord 1.0. Vanaf 21 april staat de online versie op www.energieregionhn.nl - Overige documenten (hierover vindt geen besluitvorming plaats) <ul style="list-style-type: none"> • Netimpactanalyse Liander • Katern: Thematafels • Katern: rollen, beleidskaders en instrumenten overheden • Katern: innovatie • Katern: MER en milieueffecten • Katern: Energie-infrastructuur

Voorgesteld besluit:

1. Vaststellen van de RES 1.0 NHN.
2. In te zetten op het realiseren van het Buitendijkse Plan Duurzaam Leefbaar, samen met Rijk, provincie en betrokken gemeenten en dit onderdeel te laten zijn van de RES 1.0
3. Ruimte te laten voor nieuwe initiatieven buiten de zoekgebieden van de RES 1.0.

Inleiding

Nationaal Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat 30 energieregio's in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES) opstellen. Nederland werkt toe naar een CO₂-reductie van 49% in 2030. De regio Noord-Holland Noord (NHN) is één van de 30 RES-regio's van Nederland. De RES-regio NHN bestaat uit 18 gemeenten van de deelregio's Alkmaar, Kop van Noord-Holland en Westfriesland, de provincie en het waterschap (HHNK). De gezamenlijke opgave van deze 30 RES-regio's is om in 2030 35 TWh op te wekken met grootschalige energieopwekking op land.

Pact van West-Friesland 7.1

In mei 2019 heeft uw raad de maatschappelijke opgaven en ambities voor het Pact van Westfriesland 7.1 vastgesteld en hierin is geformuleerd dat West-Friesland de ambitie heeft om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat in West-Friesland in 2040 de totale vraag naar energie even groot is als het aanbod aan duurzame energie. Realisatie van deze ambitie vraagt om grootschalige energiebesparing maar ook het zoeken naar mogelijkheden voor het opwekken van grootschalige duurzame energie. Westfriesland kiest met de focus op de ambitie om energieneutraal te worden, bewust voor een brede benadering en richt zich ook op verduurzaming van de land- en tuinbouw, mobiliteit, woningen en bedrijven. De RES is een van de instrumenten die een bijdrage levert aan de ambitie voor een energieneutraal Westfriesland in 2040.

Eerdere besluitvorming over de RES

In november 2019 heeft uw raad de startnotitie RES NHN vastgesteld. Met deze startnotitie werd het begin gemaakt om te komen tot de RES NHN. Vervolgens gaf de raad in 28 september 2020 zijn wensen en bedenkingen over de concept RES-NHN. De raad besloot:

1. *Kennis te nemen van de concept-RES NHN, alsmede de daarin geformuleerde inspanningsverlichting tot het leveren van een bijdrage van 2.0TWh vanuit Noord-Holland Noord aan de landelijke opgave van 35 Twh in 2030.*

2. *Als zienswijze met betrekking tot deze concept-RES mee te geven:*

Het bod van de RES NHN te zetten op 2,2 Twh, het huidige aantal Twh aan duurzame energie (zon en wind op land).

- *Daar bovenop samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden te zoeken naar locaties is waar draagvlak is voor het plaatsen van windmolens*
- *en/of zonnepanelen.*
- *Maximaal in te zetten op zonne-energie op dak, zo min mogelijk zonne-energie op agrarische grond.*
- *De minimale afstand van windmolens en –turbines tot de woonkernen moet 10x de turbinehoogte*
- *zijn;*
- *Het zoekgebied voor zon + wind in het Markermeer en IJsselmeer te schrappen binnen het kustgebied van Enkhuizen.*
- *Het inzetten op het besparen van energie, woningisolatie en lokale initiatieven van inwoners.*
- *De komende jaren focus te leggen op het onderzoeken van alternatieve vormen van duurzame energie.*
- *Het initiatief tot oprichting van een Westfries Energiebedrijf te betrekken bij de RES NHN.*

De RES 1.0 is een actualisatie, verdieping en concretisering van de concept-RES. In de reactienota "op weg naar RES 1.0" staan de wijzigingen voor de RES 1.0, naar aanleiding van de digitale consultatie en de wensen en bedenkingen. Op 15 december 2020 heeft het college de reactienota vastgesteld. Uw raad is hierover middels een raadsbrief geïnformeerd. Ook is er tijdens de behandeling van de concept-RES een tweetal moties aangenomen. In het kort gaf u het college de opdracht om voornamelijk te richten op energiebesparing als hoofddoel en om te werken conform een zonneladder uit te werken. (zonneladder wordt verwerkt in een separate raadsbrief)

Wensen en bedenkingen van de Westfriese raden

Besluitvorming in de Westfriese raden over de wensen en bedenkingen op de concept RES leidde tot een afname van het oorspronkelijke bod. In de concept RES kwam het Westfries bod nog uit op 1,2 TWh. In deze RES 1.0 komt het uit op 0,7 TWh, een afname van 0,5 TWh.

Inhoud RES 1.0

In de RES 1.0 NHN staan de plannen die overheden, netbeheerders, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners samen hebben gemaakt voor het grootschalig opwekken van wind- en zonne-energie. Daarnaast worden in de RES 1.0 de mogelijkheden verkend voor het inzetten van duurzame warmtebronnen en -technieken in plaats van aardgas. De RES 1.0 is een actualisatie van de concept RES (april 2020) de uitkomsten van de reactienota zijn in de RES 1.0 meegenomen. Hoofdstuk 2.1 van de RES 1.0 geeft een toelichting op het bod wat hierdoor is ontstaan.

Ambitie van Noord-Holland Noord:

Noord-Holland Noord zet zich in voor de realisatie van 3,6 TWh zonne- en windenergie op land in 2030. Dit is een optelsom van de ambities voor nieuwe opwek (totaal 1,50 TWh) en de bestaande opwekking en de pijplijnprojecten (totaal 2,06 TWh). Daarnaast daagt de regio het rijk uit, om samen natuureilanden in combinatie met zonnepanelen te realiseren op het IJsselmeer. De voorzichtige inschatting is dat daarmee nog eens 1,1 TWh aan duurzame energie opgewekt kan worden. Omdat dit initiatief stapje voor stapje moet worden uitgewerkt en nog onzekerheden kent, acht de regio het te voortvarend om de potentiële opbrengst van toe te voegen aan de ambitie voor 2030.

De ambitie van Westfriesland:

Westfriesland zet in op een bod van 0,70 TWh. Dit is een optelling van 0,23 TWh bestaande en pijplijnprojecten plus 0,47 TWh nieuw te realiseren opwekking. Dit is in lijn met de concept RES en de besluitvorming hierover in de Westfriese raden.

Daarnaast wil de regio zich samen met de Kop en de provincie inzetten voor de realisatie van natuurontwikkeling in combinatie met zonne-opwek in de Wieringerhoek. De realisatie is mede afhankelijk van het Rijk. Westfriesland ziet het Buitendijks Plan Duurzaam Leefbaar als een unieke kans. Dit plan kent een potentie van 0,4 TWh voor Westfriesland, wat kan bijdragen in het realiseren

van de ambitie van de regio om energieneutraal te zijn in 2040. Het plan kent veel meekoppelkansen voor de regio, zoals op het gebied van recreatie en toerisme.

Ruimte voor nieuwe lokale initiatieven

Er zullen de komende tijd bottom-up nieuwe ideeën en initiatieven ontstaan om op land hernieuwbare energie op te wekken. We staan ervoor open om dergelijke initiatieven nader te onderzoeken en de (on)mogelijkheden te verkennen. Om nieuwe initiatieven te onderzoeken willen we in Enkhuizen de markt uitdagen om initiatieven in te dienen.

Beoogd effect

Vaststelling van RES 1.0.

Beleidsvrijheid/-ruimte (wettelijk kader)

Nationaal klimaatakkoord, Pact van Westfriesland 7.1

Argumenten

Er is op basis van de wensen en bedenkingen en ingekomen reacties ook een aantal voorwaarden voor de resterende zoekgebieden geformuleerd. Ook de wensen en bedenkingen van de raad van Enkhuizen hebben hier hun plek gekregen. Deze zijn in de reactienota toegelicht. De RES 1.0 is een actualisatie van de concept RES (april 2020) de uitkomsten van de reactienota zijn in de RES 1.0 meegenomen. Hoofdstuk 2.1 van de RES 1.0 geeft een toelichting op het bod wat hierdoor is ontstaan.

Planning, evaluatie en verantwoording

Het maken van een RES, voor nu tot 2030, is niet eenmalig: elke regio bekijkt elke twee jaar opnieuw de RES. Verloopt de uitvoering volgens planning of moet er worden bijgestuurd? Vervolgens wordt een nieuwe RES gemaakt (RES 2.0 en verder). Dit biedt de mogelijkheid om onder andere technologische ontwikkelingen een plek te geven in de opvolgende RES-en. Voor de langere termijn (na 2030) ligt mogelijk de focus op nieuwe/alternatieve mogelijkheden qua energieopwekking. De beslissingsbevoegdheid voor individuele projecten voor zonnevelden en windmolens blijft lokaal geregeld via bestemmingsplannen en de omgevingsvergunning, of via de omgevingsplannen onder de nieuwe Omgevingswet.

Financiën

De kosten voor het maken van de RES 1.0 zijn opgenomen in de begroting en worden betaald uit het Klimaat- en Duurzaamheidsbudget.

Het is de wens om de regionale ondersteuningsstructuur voor de RES-NHN voort te zetten tot aan 2025. Hiervoor wordt een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld inclusief een dekkingsvoorstel. De invulling hiervan is mede afhankelijk van een rijksbijdrage voor het vervolgproces. Een besluit over een rijksbijdrage is aan het nieuwe kabinet. Dit verwachten we niet eerder dan in de tweede helft van 2021.

Communicatie

De website en nieuwsbrief van de energieregio NHN zijn het centrale communicatiemiddel. Op de website zijn alle documenten gepubliceerd, waaronder de startnotitie, fotodocumenten, scenario's, concept-RES en de reactienota. U kunt hier kennis van nemen via: www.energieregionhn.nl. U kunt zich ook inschrijven voor de nieuwsbrief. De RES 1.0 NHN is op 21 april 2021 openbaar gemaakt en gepubliceerd op www.energieregionhn.nl.

Bijlagen

Enkhuizen, 20 april 2021

Burgemeester en wethouders van Enkhuizen

De secretaris,

De burgemeester,

Dhr. A.N. van den Bergh

Dhr. E.A. van Zuijlen